

ЖЕНСКИЙ СВѢТЪ

СЪ

ПРИТУРКА

„ДОМАКІНЯ“

ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ,

РЕДАКТИРАНО ОТЪ ЖЕНИ,

ЗА ГОСПОЖИ И ГОСПОЖИЦИ.

Директорка: Теодора Г. Ноева.

ГОДИНА ПЕТА
ТОМЪ ПЕТИ

ВАРНА

ПЕЧАТНИЦА Л. НИТЧЕ

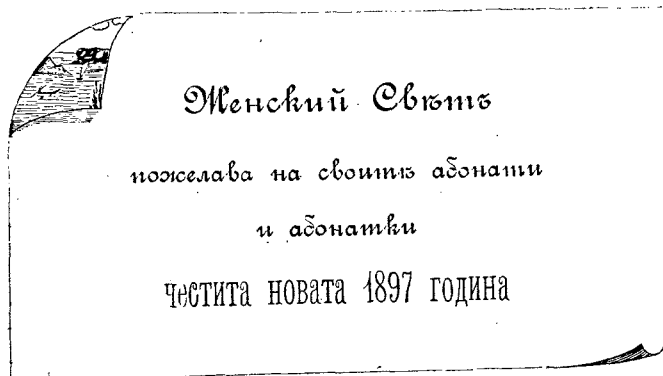
1897.

Списанието излиза дваждь: на 1 и 20, а притурката — веднъждь: на 10 число всъки мѣсець
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. НОЕВА

Съдържание:

Носата година и мисли върху неѣж. — По допущение женитѣ въ Висшето Учлище. — Берлинскій Конгресъ. — Програма на «Зболѣварски Сборникъ». — Корреспонденция. — Обявление.

Менский Светъ

пожелала на своитѣ абонати
и абонатки

Честита новата 1897 година

Новата година и мисли върху неѣж.

Като поздравяваме въ този знаменитъ на годишния периодъ день любезнитѣ си читатели и читателки, пожелаваме имъ всѣкакви

добрини, съставляющи сжщинското щастие и наирѣдка къмъ прѣдначението имъ.

* * *

Ние сжщества нищожни и прѣходни: тѣломъ, прѣстѣ и кости мъртви, духомъ. обаче, имаме такава сила, въ която се отражава и съзира, като на огледалото цѣлий свѣтъ. Человѣкъ, споредъ прочутия меднѣ-филосовѣ Lotze, е малкъ свѣтъ въ малкия свѣтъ. А като схваца той и визира (мърка) посредствомъ духовния си въ него органъ свѣтътъ, чувствува и разбира най-ясно, че всичко видимо и невидимо има началото си отъ една всѣсплна и свѣрхестественна невѣщественна сила.

Всичко това вкупомъ взето: небосклонътъ, възвисящитѣ се надъ главитѣ ни безбройни свѣтове, земята която обитаваме, животнитѣ, тава сжщо и самий человекъ се намира въ едно непрѣстено движение — вжтрѣшно, посредствомъ кръвта или подходящитѣ се житкости — вжн-

шно, посредствомъ разнообразнитѣ движения на членовѣтъ му и разнovidнитѣ прѣминаванія отъ едно мѣсто къмъ друго.

Цѣлпйтъ, значи, умственъ и чувствуванпй свѣтъ нищо друго не е, освѣнъ една обширна гимнастическа зала (подвизалище), въ която всичкитѣ творения — малки, голѣми, вещественни, невещественни постоянно се упражняватъ, постоянно се движатъ и постоянно се занимаватъ за да си достигатъ оцрѣделеното за тѣхъ съвършенство, споредъ своята отдѣлна особенностъ.

Въ това обаче всеобщо движение на всичко, кое ли е онова сѣщество, що разбира и усѣща като молния исквѣрчающата година и нейнитѣ слѣдствия?

Земнитѣ ли или небеснитѣ неодушевени творения? Но тѣ разбиратъ ли задлѣжанията си и стрѣмйтъ ли се къмъ усѣвършенствуванпето? Тѣ ще останатъ такива каквито бѣхъ и при творенпето имъ. до като Твореца благоизволи да ги измѣни или унищожи.

Никое, значи, отъ неодушевенитѣ или одушевенитѣ, но безсловестни и инстинктивно дѣйствующи сѣщества нѣма понятие за годината. А само онова словестно общезително животно, онова резонно и съзнателно дѣйствующе има *субективно* понятие за годината и дѣйствпята ѝ върху него, относително цѣвтвяванпето му или прѣцѣвтвяванпето, напрѣдка или задничествуванието и унищожаванието му. Само чловѣкъ, «тази свръзка на умственния и чувствуванпй свѣтъ» споредъ Немесий; «великпйтъ въ малкия свѣтъ, относително разнитѣ му сили и дѣйствпята» споредъ Григорий Назпянски; «заклучението на всичкитѣ творения» споредъ Григорий Солунски; «владѣющпйтъ царъ на всичкитѣ видими творения споредъ св. писанпето; «храмътъ ѝ подобпето на Бога» споредъ всичкитѣ теолозпй; «горизонтътъ на тѣлеснитѣ и безтѣлеснитѣ сѣщества» споредъ Синесий; «великото чудо», споредъ Хермиса; «чудото на чудесата» споредъ Платона; общезителното животно» споредъ Аристотеля; «безцѣпнийтъ примѣръ» споредъ Теофрастра, — само подобния чловѣкъ, казваме, гледайки зимнитѣ измѣненпята и дѣйствпята имъ върху него, се стрѣми къмъ усѣвършенствуванпето си, като се старае да се доближи къмъ Бога, Когото не намира никакъ въ творенпята.

Но това приближаванпето, любезни читателки и читатели, не може да се достигне другояче, освѣнъ чрѣзъ добродѣтеля. А добродѣтелята по

никой другъ начинъ не може да се развива и напрѣдва, освѣнъ чрѣзъ Исусовото поученпето. И дѣйствително, дългпйтъ редъ отъ вѣковете ни учи, че всѣко друго знание може да е лѣжливо, но само Исусовото поученпето си остава непогрѣшпето.

Чловѣческитѣ знания и мѣдрости се измѣняватъ споредъ обстоятелствата, а Исусовитѣ думи оставатъ неизмѣнни, понеже се основаватъ на божественни распореджаванпята и вѣковни закони, происхождащи отъ здравия разсѣдъкъ и справедливостъ. Сампйтъ Христосъ, като Богъ, държи въ мощната си длънъ обстоятелствата и чрѣзъ тѣхъ управлява чловѣцитѣ, като благославя или унищожаватъ тѣхнитѣ дѣла и намѣренпята.

И ние, прочее, оповайки се на Него и Неговитѣ заповѣди, като вѣрни, нека му се молимъ тѣй чистосърдечно, като че *всичко отъ Него* очакваме, а като разумни, да се трудимъ и експлоатираме както нашитѣ, така и на обрѣжающитѣ насъ природни сили съ такава ревностъ, като че *всичко отъ насъ* очакваме. По този начинъ приготвяваме както земното, така и вѣчното ни блаженство!

По допущанпето женитѣ въ Висшето Училище.

Отъ както почнахме издаванпето на «Ж. Свѣтъ», ни единъ брой не пропустнахме, безъ да докажемъ, че за нравственното повдиганпето на кой да е народъ сѣ нужни жени учени, просвѣтени и че, колкото женитѣ въ единъ народъ биватъ просвѣтени, толкова тѣ съзнаватъ дълга къмъ народа си, та и народа толкова напрѣдва. Днесъ съ особена радостъ и съ вжтрѣшно задоволствие виждаме, че българката се е събудила вече и почна съ голѣма жадностъ да търси просвѣтенпето, като единичко сигурно срѣдство за напрѣдка къмъ цивилизацията. Като резултата на това събужданпето обнародваме тукъ прошенпето отъ една група интеллигентни жени — до прѣдсѣдателя на народното събрание, съ което той се моли да ходатайствува прѣдъ народнитѣ прѣдставители за отваряне вратитѣ на В. Училища въ София и на жени. Заедно съ обнародваното тукъ прошенпето, ние получихме и едно писмо подписано отъ Г-цата Екатерина Стоичкова, съ което се расправя какво е положенпето на жената въ България а какво то трѣбва да е. За писанпето въ туй писмо ний нѣмаме нищо да кажемъ, тѣй като писанпето тамъ, иматъ сѣщия духъ съ обнародваното ни възванпето «отъ нѣколко жени» въ «Ж. Свѣтъ» брой 20, 22, 23 отъ м. год., по поводъ на което ние изложихме на дълго нашитѣ възгледи, относително «женския у насъ въпросъ» и какъ той трѣбва да се разбере и се разрѣши. По нататъкъ съ туй писмо се дава свѣденпята относително

извършеното за спечелване достъпъ въ в. Училище като се казва: — «Получихъ се изъ провинцията заявления съ около 750 подписа, поднесохъ се въ М-ството, като прѣдварително се взехъ рѣшиши отъ тѣхъ; написа се едно общо заявление до Н. Събрание, което се напечата въ 200 екз., за да се распрати до прѣдставителитѣ, м-ствата, редакциитѣ на бъл. списания и вѣстници и женски др-ва въ България. Не остава друго, освѣнъ да се пише или говори на познатитѣ прѣдстав., като се убѣдѣтъ да настояватъ за вписанието на въпроса въ Събранието и за разрѣшеннето му въ положителенъ смисълъ. По-вече сме наклонни да вѣрваме, че и сега нѣма да ни чуѣтъ, но нека постоянствуваме, нека бждемъ готови за напредъ да чукаме гдѣто трѣбва, до като ни чуѣтъ». . . . По пататкѣ като се покапватъ женитѣ къмъ сдружаванне «организирание на, колкото е възможно, повече дружества, съ единственната цѣль — умственото развитие на членоветѣ, за което да се основаватъ женски читални», на послѣдкѣ се свършва съ апелирване къмъ добрата воля на всички будни сили, като се напомшаватъ при това съ думитѣ: «длъжностъ е на веѣки съзнателенъ младежъ, особено на народната учителка, да поеме на гърба си тежката, но свята длъжностъ — пробужданнето и организираннето на несъзнателнитѣ и съзнателни жени. Нека жертвуваме една частъ отъ нашето спокойствие за благого на по-нещастнитѣ отъ насъ, нека употребимъ всички старания за осъществленнето на своята идея. . . .»

Ето и прошеннето:

До Господина Прѣдсѣдателя на IX-то Обикновено
Народно Събрание.

Тукъ.

Прoшение

Отъ подписанитѣ български граждани за приеманнето въ Висшето Училище и на желающитѣ българки да продължатъ своето образование въ него.

Господине Прѣдсѣдателю,

Неопровержима истина става вече, че интелектуалното и нравственното развитие на кой и да е народъ, вѣнъ отъ всички други фактори, зависи отъ високото образование и нравствено възпитание и на самата жена, която играе ролята на майка—въспитателка и обществена дѣятелка въ областта на чисто научния или общественния животъ.

Тая истина се признава отъ всички просвѣтени народи и на всебждѣ вече виждаме едно силно движение въ полза на висшето образование за женитѣ. Че това е тѣй, излишни сж, мислимъ, всекакви доказателства, още по-вече, че всичко това Ви е твърдѣ добрѣ извѣстно.

Направено ли е обаче, нѣщо въ такъвъ смисълъ у насъ?

Господине Прѣдсѣдателю,

Отваряннето на Висшето Училище у насъ бѣше една крачка напредъ къмъ по-високо образование, което отъ своя страна трѣбваше да принесе извѣстни резултати, несъмнѣнно полезни за нашия народъ.

Съ тоя актъ се вдъхвахъ свѣтли надѣжди и у двата пола, особено у нашитѣ дѣвници, които, лишени отъ материални срдства да слѣдватъ въ странство, се утѣшавашъ съ надеждата, че тѣ ще могатъ поне да постѣпватъ въ Висшето Училище, къдѣто ще удовлетворѣтъ своитѣ ламтежи за по-високо образование за да бждѣтъ и по-вече полезни на своята родина. Обаче тѣ бѣхъ много излѣгани. Вратитѣ на Висшето Училище останяхъ и оставатъ затворени и до сега за тѣхъ, макаръ и да се правѣхъ много постѣпки предъ Министерството на Народното Просвѣщение. Защо това?

— Единичния мотивъ се заключава въ неподготовеността на нашитѣ дѣвници да слушатъ еднакво лекциитѣ съ гимназиститѣ.

Но не може ли тая прѣчка да се отмахне, ако прѣдварително по принципъ се рѣшише, че на българката трѣбва да се даде възможностъ да се едобива съ по-високо образование и то най-добрѣ въ Висшето Училище, ако нѣма възможностъ да се отдѣлѣтъ специални висши курсове за женитѣ?

Господине Прѣдсѣдателю,

Подписанитѣ български граждани, като нехождаме отъ тая точка зрѣние, че врѣме е вече да се даде достъпъ и за нашитѣ жени въ Висшето Училище, толгосъ по-вече, че ний имаме грамадна нужда отъ високо-образовани жени; като смѣтаме, че това ще бжде единъ актъ отъ най-голяма справедливостъ, която може сега да се направи — то най-учтиво Ви молимъ, Господине Прѣдсѣдателю, да ходатайствувате прѣдъ почитаемото IX Обикновено Народно Събрание да се разрѣшѣтъ въ утвърдителна смисълъ слѣдующитѣ положения:

1) Да се разрѣши по принципъ допуцаннето на нашитѣ дѣвници въ Висшето Училище.

2) Да се приематъ за редовни студентки или, ако това не може, да се приематъ като слушателки, до като издържатъ испитъ по програмата на мъжескитѣ ни гимназии и

3) Да се реорганизируютъ нашитѣ дѣвически гимназии, какъвто и проектъ да колкото знаемъ има изработенъ отъ Министерството на Народното Просвѣщение въ смисълъ, щото свършившитѣ да могатъ свободно да постѣпватъ въ Висшето Училище.

Като се надѣваме, че молбата ни благосклонно ще бжде приета, оставаме съ отлично къмъ Васъ почитание: (слѣдватъ подписитѣ.)

Ст. София, 12-й Декемврий 1896 год.

Берлинский конгресъ.

Нѣколко пѣти изъ броеветѣ на «Женският Свѣтъ» отъ миналата година споменѣхме за държания въ Берлинъ конгресъ, нѣ не сме казали до сега нищо относително цѣльта, за която той билъ свикащъ, нито пъкъ за това, което се е вършило или говорило въ него, или же пъкъ за резултатитѣ и послѣдствията, които е ималъ и може да има той, — нѣщо, което идемъ да изпълнимъ днесъ съ настоящата си статия, като сме

упѣрени прѣдварители, че това ще заинтересова всички ни читатели, които ще научатъ така, гдѣ и поради какво именно се е почнало туй ново обществено движение, така наречено *женско движение*, *женски въпрос*, въ какво се то състои днесъ за днесъ и какви сж възгледитѣ за него по цѣлия почти свѣтъ.

Редовнитѣ читатели на «Женский Свѣтъ» трѣбва да знайтѣ, че единъ феминистически конгресъ се е състоялъ миналата година прѣзъ Априлъ мѣсецъ въ Парижъ, който не се отличилъ много по своята сериозностъ и успѣхъ. Не слѣдъ много врѣме, въ Септемврий мѣсецъ сжщата година иде феминистически конгресъ въ Берлинъ, който е достопамятенъ само и по това, че е билъ крайно сериозенъ и важенъ, па и благодарение не малко и на характера на нѣмския народъ па и единъ видъ налагателенъ, поради своята тактичностъ и лоялностъ. — Обявява се тоже, че феминизмътъ ще държи още единъ конгресъ прѣзъ настѣщата година въ Брюкселъ и другъ единъ прѣзъ 1898 год. въ Лондонъ. Още, както е казано и въ 21-я брой отъ м. г. на «Женский Свѣтъ», идущия Февруарий ще има въ гр. Вашингтонъ (Америка) едно събрание отъ майки, — поканватъ се въ него всичкиятѣ майки — които ще разгледатъ длъжноститѣ на майкитѣ спрѣмо детата и въспитанието, което трѣбва да имъ се даде.

Явно е, прочее, че сме въ присѣствие на едно движение, което, ако и да възбужда още нѣкакво недоверие, стреми се, обаче, да се распространи отъ дѣнь на дѣнь повече, да се осигури. Това движение, прочее, има право поне надъ любопитството ни, ако не надъ интереса ни за него, та не ще е излишно, мислимъ, да му се издиратъ и открие началото, потникътъ, да му се развие историята и да му се разиска и опрѣдѣли цѣльта.

Началото на женското движение като дата, трѣбва да се постави въ 1848 год., а като мѣсто, въ Америка отъ гдѣто то ни е дошло и ни се е прѣдставило тутакси придружено съ всичката неударжимостъ и смѣлостъ на тоя новъ народъ, който си има за лозунгъ: *go ahead* (Вървѣте на напредъ)! Американката, която инициатива не пада никакъ по-долу отъ Американеца, не е дѣйствувала и въ туй обстоятелство съ по малка дѣятелностъ и енергия. Тя, отъ самото начало още, изискавала правото на гласоподаването и тутакси пристѣпила къмъ основаването на дружества, многобройни въ днешно врѣме, известни подъ името *Woman's Suffrage Leagues* и имѣющи за цѣль припечелването на най-широкитѣ граждански права за жената. — Съединението по-късно на нови провинции съ сжществуващата вече Американска конфедерация и подлагането имъ на федералнитѣ закони за гласоподаването благоприятствувало особено въ подигането на тоя великъ социаленъ въпросъ, отъ тогава още нареченъ женски въпросъ. Тамъ, въ дѣйствителностъ, не е сжществуваало никакво прѣпятствие нищо отъ страна на законитѣ, нищо отъ оная на правитѣ и обичаитѣ въ създаването на едно ново законодателство, благоприятно за женитѣ, защото никакъ не се показало за странно, гдѣто женитѣ, отъ които много сж били землевладѣлски и до-

молвладѣтелки, а слѣдователно и данъкоплатки, сж пожелали да имъ се стори мѣсто, равно съ онуй на мъжетѣ.

Женското движение се осили още повече къмъ 1865 год., когато сж биле отдадени на негритѣ; вечерашнитѣ роби, политическитѣ права, отъ които женитѣ оставали лишени. Ако знае нѣкой, колко сж още силни прѣдразсудцитѣ противъ негритѣ въ Съединенитѣ Щати, то лесно ще може той да разбере размѣра на всеобщия гнѣвъ на Американскитѣ жени противъ туй унижително прѣдпочетие. Чувствуването на американката, се състои въ това, че, съ отричанieto и гласоподаването ѝ достойнство, тя се унижава, се допачава най-недостойно, та въ Чикагското изложение тя си показала гнѣва за това чрѣзъ една картина, която е била въспроизведена отъ тогава насамъ въ хиляди екземпляри и която прѣдставлявала тия, що американскитѣ законъ исклучва отъ правото на гласоподаването: Червенокожитѣ, идотитѣ умоноврѣденитѣ, затворницитѣ и . . . женитѣ! За да се покаже още по-добрѣ пронията и за да се осили още повече туй протестиране, били дадени на жената въ картината чертитѣ на енергичността и достойнството на Мисъ *Frances Willard*, прѣдседателка на Американското Въздржательно Дружество. Отдолу тая картина било написано слѣдующето: *the American Woman and her Political Peers* (Американската жена и подобнитѣ ѝ въ политиката).

Въ сегашно врѣме американскитѣ жени въ дваесе и петѣхъ Щати отъ сто такива сж избирателки, а въ сжщо врѣме и избираеми за въ училищнитѣ комисии; въ много Щати тѣ взематъ участие въ общинскитѣ избори. Видѣла съмъ съ собственитѣ си очи въ Чикагското Изложение на 1893 год. Жени «общински съвѣтници» и жени «кметове». Въ *Wyoming*, най-послѣ *Utah*, *Colorado*, *Arizona* и *Minnesota* женитѣ взематъ участие въ всичкитѣ избори, интересующи тия щати. Иъ нийдѣ Американцитѣ не гласоподаватъ за камарата, Сената и прѣдседателскитѣ избори; върху тия пунктове старото *manhood suffrage* (мжското гласоподаване) се е запазило непосѣгнато.

Отъ Америка политическото движение прѣминало въ други страни; но пийдѣ то не е имало такъвъ извънреденъ и бързъ успѣхъ както въ Австралия, тая чудесна английска колония, гдѣто най-кореннитѣ реформи се извършватъ често по-единъ най-миренъ начинъ. Въ дѣйствителностъ, въ по-голѣмата частъ на Австралия женитѣ притежаватъ вече правото на гражданското гласоподаване: граждане и гражданки гласоподаватъ наравно и съвършинно свободно.

Туй прѣобразование, което се е извършило въ Австралия безъ ни най-малкъ почти шумъ, причинило и причинява още голѣма раздвиженостъ въ Англия. Тая страна е още такъва, гдѣто жената води политическата борба съ голѣмъ куражъ и излѣзла на края побѣдителка. Въ Англия всѣка жена данъкоплатка е отъ 1870 год. насамъ избирателка, а въ сжщо врѣме и избираема за въ училищнитѣ комисии; отъ 1888 год. насамъ всѣка жена, притѣжателка на недвижимъ имотъ гласоподава на общинскитѣ избори; отъ 1894 година

тя е избирателка и избираема за Paris hand District Councils (участковни съвети); избирателка тоже за County Councils (общни съвети). Въ 1892 год. Мисъ Jane Colqen, дъщеря на прочутия прономистъ Рихардъ Colden, била даже сполучила да бжде избрана за Лондонския County Council. Нъ рѣшенето на компетентния за утвърдението на таквато избори съветъ не ѝ позволило да си упражни своя мандатъ.

Женитѣ, които за сега сж воглавѣ на политическото движение въ Англия сж Леди Henry Somerset и Леди Aberdeen, жени отъ голѣма важность и принадлежащи на висшата аристокрация. Благодарение тѣмъ епано влияние се е упражнило за въ полза на тѣхната «кауза». Най-широкиятъ въпросъ на политическото гласоподавание билъ внесенъ 1892 год. въ Английския Парламентъ, а законопроектътъ билъ отхвърленъ съ едно твърдѣ слабо болшинство,

Нъ ако по-напрѣдвжлитѣ жени снзуватъ така кресла на депутати и публични трибуни, други, по-скромни, по-умѣрени сж пожелали само чиноветѣ на виспитѣ училища и Университетитѣ въ качество на студентки. Туй движение, заради срѣдното и висшето образование на жената, не е, като политическото движение, ограничено въ нѣколко страни само, извѣстни по-способността на инициаторския имъ духъ. То е общо и съществува на всжду: въ Франция, Германия, Италия, Гърция, па даже и въ Турция. Въ много страни, а особенно въ третѣ послѣдни, феминистическото движение се състои въ единъ въпросъ въспитателенъ. Въ тия страни умѣренностьта е явна по водителнитѣ на движението, които далечъ отъ да искатъ да отнематъ жената отъ нейното огнище, стрѣматъ се особенно да ѝ направятъ по-способни въ изпълнението на длъжноститѣ ѝ като съпруга и майка.

Нъ у жената наклонностьта къмъ ученето, нуждата на една честна независимость, желанието да се покаже полезна сж главнитѣ двигатели на туй движение. Въобще отъ каквато гледищ точка и да разгледа човѣкъ въпроса, все пакъ примѣрътъ е излѣзълъ изъ Съединенитѣ Щати на Америка. Една Американка, Елисавета Blackell, слѣдъ като си свършила лѣкарското учение въ Нью-Йоркъ, сполучва да бжде приета въ 1850 год. като вътрѣшна лѣкарка въ болницата на Св. Вартоломея, въ Лондонъ. Една Англичанка, Мисъ Garrett, ѝ послѣдва въ тоя пѣтъ въ 1860 год., но е по-малко щастлива въ тая Англия, гдѣто въ всѣки по-важенъ градъ има днесъ до днесъ поне една жена-лѣкарка; въ тоя Лондонъ, гдѣто има сега особенъ медицински факултетъ за женитѣ, тя бива посрѣщаната нѣкакъ добръ само отъ аптекарското тѣло. Въ 1868 год., най-послѣ, една друга американка, Мария Pitman, сполучва да бжде записана като студентка въ Парижския Медицински факултетъ. Отъ 1887 год. до 1890 год. главнитѣ европейски държави, съ исключение на Германия, отварятъ си университетитѣ за женитѣ; тѣ поставятъ отъ тогава насамъ съ пълненъ куражъ по трънявитѣ карриери на медицината и учителството.

Въ Америка и Австралия, винаги по-напрѣдъ, защото тѣ сж нови земи, вижда нѣкой жената адвокатка — нѣщо, което нѣма да зачуди, може би, злобнитѣ хора. Нъ едно нѣщо, което ще унищожи всички тѣ идеи на старата Европа, е, че може нѣкой да види

вече жената и священникъ! Такива жени священници сж се появили още отъ 1853 год. «конгресоналистки», а отъ 1856 год. «универсалитки», послѣ «методистки», «баптистки» и пр.— Прѣзъ Чикагското изложение, въ деня на Петдесетницата, членоветѣ на феминистическия конгресъ сж се събрали въ заседателната зала, гдѣто единъ черковенъ обрядъ билъ извършенъ отъ една млада Госпожица, толкова хубава, колкото и сериозна, священница на унитарненската Църква, а словото било произнесено отъ една нейна колега отъ методистката Църква. Задъ тия священници, които надъ градски костюми носѣли черковнитѣ одежди — една широка черна риза — седѣли 18 жени священници, помежду които нѣколко биле негреси. — Въ Америка много хвалатъ тия жени, които, въ своето качество на «служителки на Божнето слово», слизатъ въ дълбочинитѣ на обществото, за да прѣнесатъ утѣхата тамо, гдѣто свѣтлината и щастнето сж много рѣдки.

(Слѣдва).

ЗЖБОЛЪКАРСКИ СБОРНИКЪ ПЕРИОДИЧЕСКО СЪСЪДАНИЕ ЗА ВСИЧКИ.

Излиза два пѣти въ мѣсеца — на 1 и 15 число

отъ

Докторъ Параскевовъ

воснеиъ лѣкаръ.

Программа:

«Зжболѣкарския Сборникъ» е прѣдзначенъ за всички безъ разлика, за това съдържаннето му ще бжде твърдѣ разнообразно. Ще могатъ да се ползватъ отъ него не само неученитѣ, но и ученитѣ.

Такъвъ видъ списание въ нашия печатъ е пѣрво по родътъ си. Ще намиратъ въ него нѣщо полезно и народа и самитѣ лѣкарп.

«Зжболѣкарския Сборникъ» трѣбва да се намѣрва въ ржцѣтъ на всички: на младитѣ и на възрастнитѣ, на мъжетѣ и женитѣ.

Всички тѣ хора страдатъ отъ жбни болѣсти: нѣкои по-малко, нѣкои повече. Най-малкото зло, което може всѣкой да има въ устата си, то е: жбний камъкъ и неговото неменуемо послѣдствие — лѣжкото или тѣжкото възпаление на вѣнциитѣ.

За да се увѣри всѣкой, че нашитѣ дѣми не сж фантастически, но твърдѣ вѣрни, много лесно е да се провѣри: нека отвори устата си прѣдъ едно оглѣдало и да прѣглѣда внимателно жбнитѣ си. Ний и най-малко не се съмняваме, че той непрѣменно ще намѣри или жбнитѣ си покрити съ жбния камъкъ отъ прѣдната, а особенно отъ задната страна, или ще намѣри черни пятна по жбнитѣ си, т. е. начало на страшната болѣсть на жбнитѣ: разяждане, или ще намѣри вече нѣкои жбни разѣдени, кухи, които отъ врѣме на врѣме причиняватъ нетърпими болки и отъ които диханието взема лоша миризма, или ще намѣри само корени отъ жбни въ устата си, или — вѣнци подути, вѣнци които да пушатъ гной и кръвъ, и пр. и пр. И всичко това защо? Защото никой до сега не е обръщаль изнекуемото се внимание върху състоянието на жбнитѣ и устата си.

Трѣбва ли да се прѣнебрѣгватъ жбнитѣ? На този въпросъ, нека отговори всѣки, като вземе прѣдъ видъ, прѣди всичко, какви болки и неприятности, а какви поврѣди и ненормалности причиняватъ на стомаха и на цѣлия организмъ нечисти, неглѣдани и разѣдени жбни.

Има ли жбни? — Има здравие, има хубость, има веселость!

Казахме и другадъ: колкото по-малко знаемъ за каквото и да било нѣщо, толкова по-малко и се грижемъ за него. За това, необходимо е да се узнае истинското назначение на зжбитѣ, и да се изучатъ сегашнитѣ успѣшни сръдства, чрезъ които зжбитѣ могатъ да се пазятъ здрави или, въ даденъ случай, да се излѣкуватъ.

«Зжболѣкарския Сборникъ» прѣдирне задачата да распространи между обществото всѣкакъвъ видъ полезни знания за състоянието на зжбитѣ, за болѣститѣ имъ, за тѣхното излѣкуване и пр.

Ще се обнародватъ въ него частни бѣлѣжки отъ практиката ни по болѣститѣ на зжбитѣ, описание съ фигури на инструменти за зжби и тѣхното употребление, ще се прѣвѣждатъ отъ чужди списания разни статии относително зжбитѣ и въобще, ще се грижемъ да се распространи мѣжду насъ не само онова, което е отъ отдавна вече познато между другитѣ народи, но още и рѣдко и рано ще извѣстяваме на нашитѣ читатели всѣко ново изобрѣтение по зжболѣкарството, а грижливо „Зжболѣкарския Сборникъ“ ще слѣдва на прѣдѣла на сегашното Зжболѣкарско искусство.

Ето защо повтаряме, че „Зжболѣкарския Сборникъ“ е прѣдначенъ за всички.

Корреспонденция.

Г. Г. Кр. Дамановъ *Силистра*, получихме 7 л. абонаментъ «Ж. Свѣтъ и Домакия» за 95 г. Р. М. Нерохама *Ильвега*, Е. Радева *София*, М. Матева *Бяла*. Ст. Димитрова *С. Насога*, Г. В. Пякова *Разградъ* и П. Д. Иванова *с. Искрецъ*, получихме по 7 лева абонаментъ «Ж. Свѣтъ и Домакия» за 97 год. М. Г. Младенова *Осиковица*, К. Д. Паневъ *Свищовъ*, П. П. Гьорговека *Ильвега*, подполк. Гивева *Сливенъ*, подполк. Парлапановъ *Търново* и М. Дамова *Македонска София*, получихме по 7 л. абонаментъ «Ж. Свѣтъ и Домакия» за 96 год. капит. Минкова *Ильвега*, получихме 3.50 л. остатъкъ за 96 год. Ив. Хицковъ *Севлиево*, съ какъвъ адресъ получавате по на прѣдъ списанието? Г. А. Якимовъ *Салоконъ*, получихме 4 л. абонаментъ на списанието 96 г. А. П. Дограмаджиевъ *Сливенъ*, получихме 1 левъ остатъкъ за г-ца Ц. П. Куелджиева. Петръ Павлидисъ *Бургасъ*, получихме 5 л. злат. за списанието. Д. Момчилова *Елена*, получихме 16 л. абонаментъ за 96 и 95 год. 2 лева за Др. «Съслѣсно». М. Филиппова *Свищовъ*, получихме 3 л. за 96 год. Списание и Домакия. Р. С. Горанчевъ *с. Лъджене*, получихме 7 л. абонаментъ за 96 год. М. Д. Шипкова *Ново село*, получихме 7 л. за 97. год. Ст. И. Ханджиева *Исакия* получихме 9 лева за 96 год. Списание и «Домакия».

Да ни се възвърни обратно.

Молимъ ония отъ г. г. абонатитѣ ни, които не желаятъ вече да получаватъ «Ж. Свѣтъ», да иматъ добрината и ни възвръжатъ настоящия брой, иначе, се считатъ абонати, та се умоляватъ да ни внесатъ абонамента си.

Не е вече агентъ.

Г-нъ Т. В. Абаджиевъ, по свое собствено желание, напустя вече агенството на «Ж. Свѣтъ» и «Домакията» и не е вече нашъ агентъ.

Продължава да е агентъ.

Г-нъ Ю. Ив. Маровъ продължава да е пѣкъ агентъ на «Ж. Свѣтъ» и «Домакията», комуто молимъ всичкитѣ ни абонатни и абонати да иматъ пълно довѣрие.

Годишенъ абонаментъ:

1 за абон. въ Т.-П. станция — на списанието	л. 3.—
— на списанието съ притурката	« 5.50
II за абон. на право въ Дирек. — на списанието	« 4.—
на списанието съ притурката	« 7.—
1 за странство — на списанието	« 5.—
— на списанието съ притурката	« 9.—

Отговорникъ: А. Петровъ

Открива се подписка за спомоществовали за V годишнина

на „Женския Свѣтъ“ и на притурката му „Домакия“

съ особено приложение за образци отъ ржкодѣлия,
периодическо списание,
редактирано отъ жени

за
госпожи и госпожици

«Ж. Свѣтъ» п тая година ще излиза на 1 и 20 число, а «Домакията» веднажъ: на 10 ч. всѣки мѣсець.

И «Женския Свѣтъ» и «Домакията» ще излизатъ по на една кола отъ форматъ еднакъвъ съ минжлогодишния; първий ще се занимава съ общественни народни, научни, филологически и педагогически въпроси, които се отнасятъ до жената; а още и съ огледване и възпитание на дѣцата, и въобще за всичко, що се отнася до женската дѣятелность; а втората ще се занимава съ домакинството, домашно управление, домашна медицина, разни полезни свѣти, домашна кухня и всичко, което е необходимо за всѣка домакия; още тя ще дава уроци за кроенне и шивене на разни дрехи; ще учи ржкодѣлието, споредъ най послѣдната мода. А всѣкой брой ще се придружава и съ особено приложение за образци на ржкодѣлия и др.

Годишния абонаментъ на «Женския Свѣтъ» заедно съ притурката «Домакия»:

1) За абон. на право въ дирекцията ни или чрезъ друго лице 7 лева, за странство 9 л.; на всѣко списание по отдѣлно за България 4 л. за странство 5 л.
2) за абон. въ Т. П. станция на «Жен. Свѣтъ» съ «Домакията» 5.50 л. на всѣко списание по отдѣлно 3 лева.

Забѣл. 1. Правото за записъ въ Т. П. станция се плаща отдѣлно отъ абон.

Забѣл. 2. Всичко, що се отнася до списанието или притурката, испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския Свѣтъ» ул. Войнишка № 122 — Варна.

Абонатитѣ на „Ж. Свѣтъ“ получаватъ:

1) Само за 3 лева:

«Зжболѣкарския сборникъ», периодическо списание за всички, което излиза два пѣти въ мѣсеца отъ Д-ръ Параскевовъ въ гр. Севлиево и което иначе струва 4.80 лев. годиш. Программата на това толкова полезно и необходимо за всѣкиго списание се вижда въ 7-а стр. 1-й брой на списанието ни.

2) Само за 6 лева:

«Женския Свѣтъ» съ «Домакия», ако тѣ сж абонати и на «Зжболѣкарския сборникъ», така щото, съ 9 лева може да се получатъ три списания: «Ж. Свѣтъ»; «Домакия» и «З. Сборникъ».

Абонатитѣ на «Ж. Свѣтъ», се абониратъ за «З. Сборникъ» въ дирекцията ни, но въ прѣдплата.

Всичко, що се отнася до списанието или притурката испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския Свѣтъ» ул. Войнишка № 122 — Варна.

Писма неплатени не се присматъ,
Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и госпожици приематъ се.

Правото на записъ въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон

Печатница Л Нитче — Варна.